

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування

Факультет управління економіки та права
(назва факультету)

Кафедра права
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з навчально-виховної роботи

Віталій БОЯРЧУК

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Трудове право України
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Львів 2024

Робоча програма дисципліни «Грудове право України» для студентів спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання

Розробники: к.ю.н., доц. Руданецька О.С.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права.

Протокол від « 28 » серпня 2024 року № 2

Завідувачка кафедри _____ Г. І. Грещук
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету управління економіки та права.

Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 1

Голова методичної комісії _____ В. М. Ковалів
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній рівень: «Бакалавр»

Спеціальність 081 «Право»

(шифр і назва)

Характеристика навчальної дисципліни: нормативна

Кількість кредитів - 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: залік

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 4

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, предмет та система трудового права України.

Трудове право як галузь права України. Місце трудового права в системі права України. Поняття трудового права. Предмет трудового права: трудові відносини працівників і тісно пов'язані з ними суспільні відносини.

Особливості комплексного методу трудового права. Сфера дії норм трудового права. Роль та функції трудового права.

Розмежування трудового права від суміжних галузей права (цивільного права, адміністративного права, права соціального забезпечення, цивільного процесу).

Система трудового права як галузі права.

Тема 2. Джерела трудового права України.

Поняття та класифікація джерел трудового права України.

Конституція України як основне джерело трудового права.

Кодекс законів про працю та інші законодавчі акти України, що регулюють трудові відносини.

Підзаконні акти та локально-правові норми, що регулюють трудові відносини.

Міжнародно-правові акти про працю.

Тема 3. Принципи, функції, завдання та мета трудового права України

Принципи та функції трудового права України. Принципи права закріплені в правовій нормі безпосередньо або побічно. Функції права: регулююча, охоронна, соціальна, захисна, виробнича, виховна.

Зміст принципів трудового права

Тема 4. Трудовий колектив та його правовий статус

Поняття та види трудового колективу. Повноваження трудового колективу.

Загальна характеристика законодавства про колективні договори і угоди. Принципи розробки колективних договорів і угод.

Поняття колективного договору. Сторони колективного договору і порядок його укладення. Зміст і структура колективного договору. Реалізація колективного договору, контроль за його виконанням. Відповідальність за порушення колективного договору.

Поняття колективної угоди. Види колективних угод. Генеральна угода, галузеві і регіональні угоди, їх сторони і зміст. Порядок укладення, зміни угод і контроль за їхнім виконанням.

Колективні переговори. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів.

Тема 5. Правовий статус профспілок у сфері трудових відносин

Порядок утворення, легалізації та припинення діяльності профспілок

Права, гарантії та обов'язки профспілок

Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві
Гарантії діяльності профспілок

Тема 6. Соціальне партнерство в трудових відносинах

Соціальне партнерство: загальна характеристика.
Правове регулювання соціального партнерства в Україні.
Сторони та інші суб'єкти соціального партнерства.
Коллективне трудове право, його становлення та розвиток в Україні.

Тема 7. Трудовий договір: поняття, види, форми

Поняття і значення трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею (підряду, доручення, авторського та ін.). Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Умови, які передбачені у законодавстві і умови, що встановлюються за угодою сторін при укладанні трудового договору. Необхідні і додаткові (факультативні) умови. Строк трудового договору.

Види трудових договорів. Особливості окремих видів трудових договорів: трудовий договір державного службовця; трудовий договір працівника, що приймається за конкурсом; трудовий договір за суміщенням професій (посад); трудовий договір про роботу за сумісництвом та ін.

Поняття трудової функції і місця роботи за трудовим правом.

Тема 8. Укладання трудового договору і порядок прийняття на роботу

Загальний порядок укладання трудового договору, його оформлення. Строк випробування при прийнятті на роботу. Документи, що подаються при прийнятті на роботу. Трудова книжка працівника.

Укладання трудового договору на невизначений строк, на визначений строк, встановлений за погодженням сторін, на час виконання певної роботи.

Тема 9. Зміна умов трудового договору. Переведення, переміщення та суміщення посад

Поняття зміни умов трудового договору.

Поняття переведення на іншу роботу, види переведень. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці. Переведення на іншу роботу в разі виробничої потреби і в разі простою.

Атестація працівників та її значення, правові наслідки атестації. Поняття і випадки відсторонення від роботи. Правове регулювання відсторонення від роботи.

Тема 10. Припинення трудового договору

Підстави припинення трудового договору. Додаткові підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Додаткові підстави для припинення трудового договору деяких категорій працівників.

Оформлення звільнення. Вихідна допомога. Правові наслідки незаконного звільнення.

Тема 11. Правове регулювання робочого часу

Поняття робочого часу і значення його правового регулювання.

Правові норми робочого часу. Поняття і види робочого тижня, робочого дня і робочої зміни.

Нормальна і скорочена тривалість робочого часу, неповний робочий день. Графіки змінності роботи, вахтовий метод роботи, гнучкі графіки роботи. Режим і облік робочого часу, порядок його встановлення. Ненормований робочий день.

Поденний, тижневий і підсумований облік робочого часу.

Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування. Чергування.

Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку

Поняття і види часу відпочинку. Перерви протягом робочого дня, зміни.

Щоденні перерви в роботі. Щотижневі вихідні дні. Святкові і неробочі дні.

Поняття і види відпусток. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творча відпустка. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.

Тема 13. Трудова дисципліна

Поняття і значення дисципліни праці, засоби її забезпечення в умовах переходу до ринкових відносин.

Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Обов'язки працівника, власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу або фізичної особи.

Заохочення за успіхи в роботі. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування.

Тема 14. Дисциплінарна відповідальність

Дисциплінарна відповідальність працівників та її види. Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни.

Заходи громадського впливу, що застосовуються в разі порушення трудової дисципліни. Повноваження трудових колективів, профспілкових органів в забезпеченні трудової дисципліни.

Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації, її відмінність від цивільно-правової відповідальності. Види, підстави і умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству.

3. Результати вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Трудове право України” здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання**:

Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі **компетентності**:

Загальні:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та тендерні проблеми.

Спеціальні (фахові):

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, земельне право.

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального (в тому числі земельного та аграрного) і процесуального права

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	С.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Рік підготовки 2 Семестр 1						Рік підготовки2 Семестр1					
1. Поняття, предмет та система трудового права України	8	2	2			4	8	2	2			4
2. Джерела трудового права України	8	2	2			4	8					8
3. Принципи, функції, завдання та мета трудового права України	8	2	2			4	8	2				6
4. Трудовий колектив та його правовий статус	8	2	2			4	8	2	2			4
5. Правовий статус профспілок у сфері трудових відносин	8	2	2			4	8					8
6. Соціальне партнерство в	10	2	2			6	10					10

трудовах відносинах												
7. Трудовий договір: поняття, види, форми	10	4	4			2	10	2				8
8. Укладання трудового договору і порядок прийняття на роботу	10	4	4			2	10		2			8
9. Зміна умов трудового договору. Переведення, переміщення та суміщення посад	8	2	2			4	8					8
10. Припинення трудового договору	8	2	2			4	8					8
11. Правове регулювання робочого часу	8	2	2			4	8		2			6
12. Правове регулювання часу відпочинку	8	2	2			4	8					8
13. Трудова дисципліна	8	2	2			4	8		2			6
14. Дисциплінарна відповідальність	10	2	2			6	10	2				8
Разом	120	32	32			56	120	10	10			100
Залік												
Усього годин	120	32	32			56	120	10	10			100

5. Теми практичних занять(денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, предмет та система трудового права України.	2
2	Джерела трудового права України.	2
3	Принципи, функції, завдання та мета трудового права України.	2
4	Трудовий колектив та його правовий статус.	2
5	Правовий статус профспілок у сфері трудових відносин.	2
6	Соціальне партнерство в трудових відносинах.	2
7	Трудовий договір: поняття, види, форми.	4
8	Укладання трудового договору і порядок прийняття на роботу.	4
9	Зміна умов трудового договору. Переведення, переміщення та суміщення посад.	2
10	Правове регулювання робочого часу .	2
11	Правове регулювання робочого часу .	2
12.	Правове регулювання часу відпочинку	2
13.	Трудова дисципліна	2
14.	Дисциплінарна відповідальність	2
Разом		32

6. Теми, винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Загальна характеристика проекту Трудового кодексу України

2	Правовідносини, тісно пов'язані з трудовими, їх види
3	Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів щодо укладення колективних договорів
4	Особливості окремих видів трудових договорів: трудовий договір державного службовця
5	Атестація працівників та її значення, правові наслідки атестації
6	Вахтовий метод роботи, гнучкі графіки роботи
7	Оплата праці при відхиленні від нормальних умов праці
8	Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни
9	Розслідування і облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях
10	Правові наслідки законного і незаконного страйку

7. Методи і форми навчання

1. Словесні методи – лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту;

2. Наочні методи – лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

3. Метод навчання за рівнем пізнавальної активності - пояснювально-ілюстративний метод, метод відтворення, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.

4. Практичні методи – виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань(кейсів) і тестів, ділові ігри, презентації, доповіді, реферати.

8. Методи і форми контролю:

1. Усне опитування (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна практична перевірка – аналіз розв'язків ситуативних завдань (кейсів) і тестів шляхом застосування чинного законодавства у сфері трудового права, аналіз рефератів, доповідей, презентацій, аналіз проведених ділових ігр.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація у формі екзамену.

Форми контролю: усна, письмова, комбінована.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)														Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	
10	5	10	5	5	5	10	10	5	10	5	5	5	10	100

10. Порядок оцінювання результатів навчання

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Трудове право України» здійснюється відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та вирішення кейсів тощо на практичних заняттях) протягом семестру.

Загальна оцінка за залік визначається як сума поточного контролю (до 100 балів)

В разі дистанційного (віддаленого) навчання семестровий залік здійснюється у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу. Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

За рішенням засідання кафедри здобувач вищої освіти може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Оприлюднення результатів екзамену проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

11. Критерії оцінювання знань студентів визначенні у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП.

12. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до семінарських, практичних занять; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

13. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322- VIII URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16. 01. 2003 р. № 436- IV URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV .. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
5. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
6. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 р. № 5207-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>
7. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.10. 2005 р. № 2866-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
8. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. № 3356- XII URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
9. Про соціальний діалог : Закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
10. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995р. № 108/95-ВР URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
11. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 03. 03. 1998 р. № 137/98 ВР URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
12. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 р. №1045-XIV URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
13. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності : Закон України від 22.06.2012 р. № 5026-VI URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>

14. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 р. №5067-VI URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
15. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
16. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

Основна література

1. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підручник. К.: Вікар, 2006. 725 с.
2. Лазор В. В. Судове вирішення індивідуальних трудових спорів: шляхи вдосконалення. *Право України*. 2013. № 7. С. 53–55.
3. Пилипенко П.Д. та ін. Трудове право України: Академічний курс: підручник. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2014. 536 с.
4. Іншин М.І. Трудове право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с.
5. Трудове право : навчальний посібник; за ред. В. О. Кучера, Львів. 2017. 564 с.
6. Лозовой С. В. Особливості розгляду індивідуальних трудових спорів комісіями по трудових спорах. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 1. С. 6–10.
7. Трудове право України : підручник, за ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. К.: Юрінком Інтер. 2018. 600 с.
8. Науково-практичний коментар Кодексу законів про працю України станом на 05 лютого 2019 року / Журавльов Д. В., Обушенко О. М. 2019. 336 с
9. Трудовий кодекс України : проект Закону України. URL: [http:// w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221).
10. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. – 376 с.

Інформаційні ресурси

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни «Трудове право України» формується за допомогою інформаційних ресурсів, джерелом отримання яких офіційні веб-сайти:

- Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua>;
 - Єдиного державного реєстру судових рішень – <http://www.reyestr.court.gov.ua>;
 - Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>;
 - Верховного Суду – <https://supreme.court.gov.ua>.
 - Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>;
 - Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника – <http://www.lsl.lviv.ua>;
- Бібліотечно-інформаційні ресурси, книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП.